

РЕШЕНИЕ

№ 33217

гр. София, 10.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 87 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **8930** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК вр. с чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ.

Образувано е по жалба с вх. № 20253/12.08.2025г. на Х. М. Т. (на лат. Н. М. Т.), [дата на раждане] в [населено място], С., гражданка на С., с паспорт № N02136514, издаден на 08.04.2025г. от МВР – [населено място], С., чрез адв. Т. А. И. – САК със съдебен адрес: [населено място], [улица] (Безистен), срещу Отказ за издаване на виза “D” на основание чл. 10 ал.1, т. 9, т.17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, постановен от А. З., Завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция по заявление за издаване на виза № IST250012844V подадено на 09.05.2025г. .

С жалбата се твърди, че отказът не е издаден в изискуемата форма, тъй като не са посочени фактическите основания за издаването му и без конкретни мотиви съгл чл. 10а ал. 2 ЗЧРБ, с посочени само правните основания за неговото постановяване и в противоречие с принципа за пропорционалност доколкото се засяга правото по чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Във връзка с последното жалбоподателят се позовава на решение №85/08.01.2025г. на председателя на Държавната агенция на бежанците, влязло в законна сила на 29.01.2025г., с което на А. А. А. А. – съпруг на оспорващата е предоставен хуманитарен статут в Република България и е разрешено да се събере със семейството си: съпругата му Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А. на територията на Република България. Чрез оспорвания отказ семейството е обречено да остане разделено, като се лишава семейството от разрешението, дадено от ДАБ при МС на РБългария на майката и детето да се съберат със

съпруга и бащата А. А., поради което същия е издаден в несъответства с целта на закона. Твърди се и нарушение на чл. 8, §1 от ЕКПЧ, като с отказа са засегнати повече от необходимото законни права на жалбоподателя и тези на нейното семейство.

В писмена защита адв. И. поддържа, че процесният отказ е издаден в противоречие с правото на ЕС относно правото на събиране на семейството на лицата, получили международна закрила, конкретно по Директива 2003/86/ЕС. Държавите членки следвало да разрешат пребиваване на членовете на семейството на лицата, получили международна закрила. Цитира решения на Съда на ЕС по преюдициални дела C-550/16, C-380/17 и C-382/18, позовава се и на предвиденото по чл.8, ал.5 ЗЧРБ за облекчена процедура за издаване на визи след решение за одобряване на събирането на семейството. Счита, че след издадено решение за събиране на семейството консулските длъжностни лица не следвало да правят двойна преценка дали на апликанта за виза са налице законовите основания да влезе в страната. С отказът да се издаде виза се препятства изпълнението на решението за събиране на семейството. Твърди се, че административният орган не е изложил основания, свързани с обществен ред и сигурност, а са наведени такива от националното законодателство. Счита, че с постановеният отказ значително се засягало правото на личен и семеен живот, позовава се на практика на Европейският съд по правата на човека. Иска съда да постанови отмяната на отказа и да върне преписката на административния орган с указания при липса на други законови пречки да издаде исканата виза.

В съдебно заседание оспорващата страна се представлява от процесуален представител адв. Т. И.. Поддържа жалбата, представя писмени бележки и за сведение лична карта на А. А. А. А. - съпруг на оспорващата страна, присъстващ в залата, в твърдение на това, че същият се намира на територията на Република България. Претендира разноски: 10 лв. държавна такса и 1000лв. адвокатско възнаграждение.

Ответната страна Консулско длъжностно лице, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция в съдебно заседание се представлява от гл. специалист магистър по право И. А., моли жалбата да се отхвърли като неоснователна. В писмото, с което се изпраща административната преписка иска от съда да вземе предвид, че в производството по разглеждането на заявлението за виза не се създава типичната административна преписка на хартиен носител, подаденото заявление се намира извън територията на Република България, самото разглеждане се извършва по електронен път в Националната визова информационна система и че процедурата е съгласувателна. Навежда твърдения, че отказът е постановен след проведена съгласувателна процедура и изразено отрицателно становище от ДА„НС“.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните ведно с приложимите към казуса правни разпоредби, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт по реда на чл.168 вр. чл.146 АПК, от фактическа и правна страна приема следното:

Процесният отказ за издаване на виза “D” е постановен по заявление за издаване на виза № IST250012844V подадено на 09.05.2025г. от Х. М. Т.. Към заявлението са представени документите от административната преписка, включително решение №85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. с ЛНЧ [ЕГН] е разрешено да събере семейството си на територията на Република България със своята съпруга Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А..

Преписката съдържа: копия на паспорт на апликанта, застрахователна полица № 21900A00248 издадена от ЗК „УНИКА“ АД на името Х. Т., Договор за наем от 27.01.2025г. между К. К. Л. – наемодател и наемател: А. А. А. А. с ЛНЧ [ЕГН], заверен превод и копие от извлечение от Семейен регистър - извадка от регистъра на Дирекция гражданско състояние на сирийските граждани № 55815540 изд. от Сирийска обединена община на 15.10.2024г., [община], област Х. относно А. А. А. А., Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А., пълномощно на Х. Т. от съпругът й А. А. да пътува заедно със сина им М. Н. А. А. и да го представлява пред консулствата на Република България в Република Турция за издаването на виза тип „Д“ на сина им. Копие от лична карта на съпругът на апликанта и др.

Дирекция "Миграция" на МВР посочва с посмо по делото, че не участва в националното консултиране по издаване на виза за дългосрочно пребиваване на основание решения за събиране на семейства от ДАБ при МС. ДА,, НС“ уведомява, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление № IST250012844V е осъществена от СДМ – ДАНС, като становището на ДАНС е отрицателно, поради основателни съмнения относно обосновката за целта и условията на планираното пребиваване, но същото е изразено по електронен път и няма изготвени писмени документи.

За компетентността на консулското длъжностно лице да издава откази за визи са представени: Заповед № 6/13.02.2025 г. издадена от Генералния консул на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, с която изрично упълномощава А. З. за завеждащ Консулска служба, като съветник, КДЛ в ГК-И., като компетентно длъжностно лице по съставянето, подписването и връчването на откази за виза по Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, както и по Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс, а в случай, че лицето отсъства отсъства от определените му заместници и министерска заповед № 95-00-26/16.01.2025г.

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Оспореният отказ е връчен на дата 01.08.2025г., а жалбата е подадена на дата 12.08.2025г. направо до съда в срока по чл.149, ал.1 АПК, от лице, адресат на оспорения акт, подлежащ на съдебен контрол, с право и интерес от оспорването му, с оглед на което същата е допустима.

Видно от подаденото заявление за виза, същото е за издаването на виза тип „Д“. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

Жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество, жалбата е основателна.

Правни изводи на съда по законосъобразността на оспореният отказ:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ

регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от Н.).

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н. - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице.

В настоящия случай административният акт е подписан от А. З., Завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, който е оправомощен от Генералния консул да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от Н..

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1 от ЗЧРБ и чл.34 от Н.. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

Спазена е установената писмена форма на административния акт: отказът е на стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Актът носи подпис на неговия издател и в него е указан и редът за неговото обжалване, не съдържа дата на издаване. Съдържат се част от реквизитите по Приложение № 7 от Н., изискуеми и от общите изисквания на АПК, в съобразителната му част са посочени поредният номер и датата на заявлението на чужденеца, посочено е правното основание за издаването му (чл. чл. 10 ал.1, т.9, т.17, т.22 и т.24 от ЗЧРБ), и приетите от органа конкретни фактически основания: че събиращите семейството са чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване и съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане.

В мотивите на акта са изложени обстоятелства, част от които са неотносими, друга част не отговарят на представените приложения към заявлението за издаване на виза а трета част цитират части от законовата норма на чл. 10, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ. Така изложени същите не отговарят на изискванията за мотивиране на акта по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Не е посочено какви са данните на които органа основава съмненията си по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ, от кого и по какъв начин са получени и защо се приема, че Република България ще се ползва за транзитен

пункт както и по отношение на кои документи са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 24 от ЗЧРБ . Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза тип "D" в този смисъл е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение). С оглед на гореизложеното съдът приема, че оспореният административен акт не е издаден в предвидената от закона форма – самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 2 от АПК поради неспазване на изискванията на чл. 59 ал.2 т.4 АПК.

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

Спазени са административно - производствените правила, съгласно чл. 1, т. 4 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи с тази инструкция се уреждат условията и редът за съгласуване на приети заявления за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (вид "Д") по чл. 15, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ). В процесния случай искането е било именно за издаването на подобен вид виза. Процедурата по съгласуване на молби за визи по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирана в глава пета от инструкцията. От събраните по делото доказателства се установява спазването на посочената процедура, предвид представеното Писмо рег. №М-9551/17.09.2025 г., на заместник-председателя на ДАНС.

Относно съответствието с материалния закон, съдът констатира нарушение поради следното:

В разпоредбите на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ са регламентирани фактически основания, при наличие на които компетентните органи са овластени да откажат издаване на виза или влизане в страната на ужденец. В оспорения отказ ответникът е визирал четири от тях а именно - чл. 10 ал.1, т. 9, т.17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ, отказва се издаване на виза, когато няма осигурена издръжка и необходимите задължителни застраховки през време на пребиваването си в страната и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане. В представеното заявление е посочено, че средствата за издръжката на апликанта се осигуряват, чрез парични средства в брой като е представена и застрахователна полица № 21900A00248 издадена от ЗК „УНИКА“ АД на името апликанта със срок на застраховката от 09.05.2025г. до 08.11.2025г. със застрахователно покритие 30000Евро за неотложни медицински разходи вследствие на заболяване и злополука и разходи, които може да възникнат във връзка с транспортиране и репатриране по медицински причини, вкл. в резултат на заболяване COVID-19, 1000 Евро при смърт от злополука и 300 Евро за спешна стоматологична помощ.

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ, отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже целта и условията на планирания престой. Следователно издаването на благоприятен за молителя акт е обусловен от кумулативната даденост на две фактически основания – да бъдат установени от една страна целта на планирания престой, а от друга – условията за него. Към заявлението за виза е представено решение №85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. е разрешено да събере семейството си на територията на Република България, към него е представен и договор за наем на

апартамент в [населено място] от дата 27.01.2025г. между наемодател: К. К. Л. и наематели: съпругът на оспорващата А. А. А. А. и М. А. А., извлечение от извадка от регистъра на Дирекция гражданско състояние на сирийските граждани № 55815540 изд. от Сирийска обединена община на 15.10.2024г. от [община], област Х. съдържаща, дата и място на раждане, пол, религия и семейно положение относно А. А. А. А., Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А..

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, отказва се издаване на виза, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава и отказва се издаване на виза, когато са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

Последните две правни онования, явяващи се и причини за отказ, маркирани от законодателя в посочената правна норма, съдът намира, че не са съотнесени към конкретните факти, заявени и представени от молителката документи. В дадения случай, административният орган изобщо не е взел предвид, наличието на стабилен административен акт – решение № 85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. с ЕГН [ЕГН] е разрешено да събере семейството си със своята съпруга Х. М. Т. и тяхното дете М. Н. А. А., които са членове на семейството му по смисъла на §1, т. 3, б" от ДР на ЗУБ, на територията на Република България. Родствената връзка между А. А. А. А. съпругата Х. М. Т. и тяхното дете М. Н. А. А. е доказана и е преценена при издаването на решението за събиране на семейството. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 7 от ЗУБ, визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4 от българските дипломатически или консулски представителства. Видно от посочената разпоредба, издаването на виза, не е поставено под условие, а следва задължително да се издаде такава, след като компетентен орган, предоставящ международна закрила е преценил, че са налице предпоставките по закона, да се събере едно семейство.

Ирелевентно и неотносимо е посоченото, като условие за издаване на виза, от издателя на отказа, изискването за представяне на свидетелство за съдимост на апликанта при подаване на заявление за виза.

Доколкото жалбата се възприема за допустима по силата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, съдът дължи произнасяне и по съдържащото се в нея оплакване за нарушение на правото ѝ на личен и семеен живот. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЕКПЧ " Всеки има право на неприкосновеност на личния и семейния си живот, на жилището и на тайната на кореспонденцията.", съгл. (ал. 2) Намесата на държавните власти в упражняването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите". Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

С оглед изложеното се прави извод, че отказът е бланкетен по същество, позоваващ се единствено на правната норма, без конкретни установявания и посочвания, което води до неговата необоснованост. Когато се отказва предоставянето на определено право следва за лицето да е ясна причината за това, тя да е конкретна и съотносима към неговата хипотеза. Мотивите е желателно да са изложени в самия акт, по изключение да се намират в друг документ от административната преписка, към който се препраща, но в настоящият случай липсват. Представени от адв. Т. А. И. са доказателства, че съпругът на оспорващата страна се намира на територията на Р България, потвърдено от неговото присъствие в съдебно заседание по делото и че има сключен договор за наем на апартамент в [населено място] в който може да настани семейството си и да осигури неговия престой в България.

В заключение, доказателствената тежест за причините за постановяване на отказа е на ответника. Той следва да установи наличието на обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 9, т.17, т.22 и т. 24 от ЗЧРБ, за което са дадени и конкретни указания от съда, като в проведеното съдебно оспорване той не ангажира доказателства - освен посоченото предоставено отрицателно становище от ДА„НС“, за което става ясно от писмо рег. № 9551/17.09.2025г. на зам. Председателя на ДАНС, изискано от съда, в което се уточнява, че отрицателното становище е поради основателни съмнения относно обосновката за целта и условията на панираното пребиваване.

Във връзка с това в Решение № 4736 от 01.04.2019 г. на ВАС по адм. д. № 4305 / 2018 г. е прието, че "с оглед на тази процесуална норма не може да се приеме, че в хода на съдебното оспорване, с допустими доказателствени средства, може да се санира пропускът на административния орган да изложи фактическите основания за издаване на оспорения акт." Действително в хода на съдебното производство е изискана информация от ДАНС. Тя обаче, не може да замести липсата на мотиви в самият отказ. Съдебният контрол не може да служи за допълване на липсващи в оспорения административен акт мотиви. До този момент оспорващата страна не е разполагала с тази информация и съответно не е могла да разбере основанията за постановеният отказ, поради което съда счита, че в хода на административното производство са допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са ограничили правото на защита на засегнатото лице. Съдът счита, че жалбоподателят е бил с нарушено право да участва пълноправно в административното производство и да се защитава или поне да дава обяснения във връзка с обстоятелствата, обосновавали негативното становище на ДАНС.

В оспореният отказ липсват конкретни мотиви, бланкетните фактически такива не са подкрепени, чрез представяне на достоверни и надеждни доказателства и не кореспондират с представените към преписката документи. При тези обстоятелства, съдът намира, че отказът е незаконосъобразен, тъй като е издаден в противоречие с материалния закон, липса на форма както и при неизяснени обстоятелства.

С оглед факта, че естеството на административния акт не позволява решаване на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, административната преписка следва да се върне на административния орган, със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона. При новото разглеждане на заявлението на жалбоподателя, административният орган следва да извърши преценка на относимите факти, във връзка с приложението на ЗЧРБ и нормите му, съответстващи на посоченото от заявителя основание за издаване на виза и съобразно мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора следва да се уважи искането на жалбоподателя за присъждане на направените разноски, които включват 10лв. държавна такса и адвокатски хонорар в размер на 1000 лв., на основание Наредба № 1 от 09.07.2004 за Минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. М. Т. , отказ за издаване на виза “D” постановен от Завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция по заявление за издаване на виза № IST250012844V подадено на 09.05.2025г.

ИЗПРАЩА преписката на Консулско длъжностно лице при Генералното консулство на Република

България в [населено място], Република Турция, за ново произнасяне по искането за издаване на виза № IST250012844V подадено на 09.05.2025г. от Х. М. Т. (На лат. Н. М. Т.), съобразно мотивите на настоящото съдебно решение.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на Х. М. Т., [дата на раждане] в [населено място], С., гражданка на С., разноси в настоящото производство в общ размер на 1010 лв., представляващи - 10лв. дт за образуване на делото и 1000лв. адвокатски хонорар.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: